

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

Leto XIV.

Telefon št. 2552.

Ljubljana, v četrtek, 18. junija 1931.

Telefon št. 2552.

Štev. 68.

Ob 50-letnici Beograjske Trgo- vačke Omladine.

1880-1930.

Te dni praznuje Beograjska trgovska omladina, ki združuje ves srbski trgovski stan od izkušenega veletrgovca pa do zadnjega trgovskega vajenca, 50-letnico svojega plodonosnega obstoja. Svečana proslava se bo vršila v nedeljo v novi veliki dvorani univerze.

V tem pol stoletju svojega življenja je Beograjska trgovska omladina razvila svojo delavnost do take mere, da more danes s ponosom reči, da njeno delo ni bilo koristno le za trgovce in obrtnike, temveč v prav taki meri tudi za domovino, za nje kulturni in socialni razvoj, ter za krepitev njenega nacionalnega gospodarstva in njeno borbo za svobodo. Od začetka XIX. stoletja pa do današnjih dni so bili skoro vsi pomembnejši srbski javni delavci in borci — trgovci člani Omladine. V vsej srbski preteklosti ni bilo nobenega važnejšega nacionalnega, humanega ali kulturnega pokreta, v katerem ne bi sodelovali trgovci, da celo mnogi pokreti so se izvršili pod njih vodstvom.

Opisati 50-letno zgodovino Beograjske trgovske omladine bi pomenilo opisati življenje in delo srbskih trgovcev, trgovine in industrije, bi pomenilo opisati vztrajno nacionalno borbo, ki se je vršila v svrhu prehoda trgovine iz tujih v nacionalne roke. Napor poedincev, podvzeti v isti namen, nikakor niso mogli dati povoljnih rezultatov, vsled česar so se leta 1880, združili beograjski trgovci in njih pomčniki v udruženje Beograjska trgovska omladina in to veliko bolj v svrhu lažje borbe za ogromne nacionalne, kulturne in humane interese kot pa za svoje lastne stanovske. Če upoštevamo, kako velikanske ovire je moralo udruženje premagati v tej 50-letni dobi svojega obstoja, šele tedaj moremo prav ceniti plodonosnost njenega delovanja tako za državo, kakor tudi za trgovino in za celokupno narodno gospodarstvo ter za trgovski stan še posebej.

Da se vse te zasluge Beograjske trgovske omladine ne pozabijo ter da se postavi mladi generaciji za vzgled stare, zato je sklenila Beograjska trgovska omladina proslaviti ta svoj jubilej čim slovesnejše. Izdala je v to svrhu tudi obširno in krasno oprem-

ljeno spomenico, v kateri je na kratko, a zelo izčrpno podana vsa gospodarska zgodovina srbskega naroda, cela nacionalna, kulturna in humana akcija srbskih trgovcev. Ljudje minejo, za njimi ostanejo samo dela poedincev in skupnosti.

Spomenica nam podaja jasno sliko vsega srbskega gospodarstva od zgodnjega srednjega veka pa tja preko žalostne dobe turškega in avstrijskega jarma do veselejših dni nacionalnih vladarjev in današnje svobode. V nji najdemo obširne članke v nacionalni in gospodarski vlogi srbskih trgovcev, o njih kulturno-prosvetni in humani akciji ter zlasti zgodovino postanka in razvoja Beograjske trgovske omladine.

Iz statistike vidimo, da je udruženje štelo v l. 1929/30 2650 rednih članov, 1112 podpornih, 1600 dobrotnikov, 27 velikih dobrotnikov in 46 častnih.

Zlasti z zadnjimi tremi števkami se Beograjska trgovska omladina lahko ponaša tako, kako nobeno drugo udruženje v državi. Tem svojim številnim dobrotnikom je udruženje postavilo časten spomenik v spomenici.

Ko človek tako lista po slikah teh mecenov, mora občudovati stanovski ponos in stanovsko samozavest, pa tudi čut skupnosti in altruizma, ki je razvit v srbskem narodu, obenem pa se z žalostjo spomni, kako daleč smo mi v tem pogledu za njimi!

Tudi niso pozabljeni v spomenici oni, ki so dali iz vrst trgovcev svoje življenje za nacionalno svobodo domovine ter oni, ki s svojim znanjem pomagajo k izobrazbi trgovskega narščaja.

Na kratko lahko rečemo, da je že spomenica sam jasen odsev vsega idealnega, vzornega in res vse pohvale vrednega delovanja Beograjske trgovske omladine.

Izmed številnih priznanj naj omenimo le priznanja Nj. Vel. kralja, ki je ob tej priliki poklonil udruženju Svojo sliko s posvetilom »v priznanje starim in vzpodbudo mladim«.

K mnogoštevilnim čestitkam, ki jih bo dobila ob tej priliki Beograjska trgovska omladina se pridružujemo tudi mi z iskreno in toplo željo po nadaljnjem uspešnem delu in uspehu!

pojasnila v vseh narodnih jezikih in v esperantu pri tajništvu (Sekretariat Aki-Kongress, Mariahilferstrasse 71, Wien VI.).

BREZPLAČEN PREVOZ NASELJENCEV IN NJIHOVIH STVARI.

Kmetijski minister je izdal pravilnik za izvršitev sklepa kmetijskega ministra št. 26.451 od 12. junija t. l. o brezplačnem prevozu naseljencev in njihovega inventarja, o načinu plačevanja voznine za prevoz na državnih železnicah in ladajah v državni eksploataciji, kakor tudi na privatnih železnicah in ladajah. Pravilnik je stopil v veljavo. Hkrati preneha veljati sklep bivšega ministrstva za agrarno reformo št. 26.156 od 24. julija 1926 in pravilnik št. 26.157 od 25. avgusta 1926.

OBDAVČENJE KOTLOV ZA ZGANJEKUHO.

Oddelek za davke ministrstva financ je dal razpis o načinu obdavčevanja kotlov za žganjekuho, ki se izposojajo. Razpis posebno naglašja, da se mora izposojanje smatrati samo tedaj za obrt, ki je podvržena davku, če se res vrši radi obrtnega zaslužka in ne samo od slučaja do slučaja. To se bo presodilo po tem, ali ima lastnik kotla sam dosti sliv za žganjekuho. Če jih ima, tedaj se posojanje kotla po normalnih lokalnih prilikah ne smatra za obrt, če pa nima surovin, ali če vrši izposojanje v večjem številu, tedaj se bo to smatralo za obrt.

Konferenca izvoznih institutov.

V dneh 8. do 11. junija t. l. se je vršila na Dunaju konferenca izvoznih institutov. Na tej konferenci so bile zastopane Avstrija, Belgija, Jugoslavija, Finska, Holandska, Madžarska, Nemčija, Norveška, Poljska, Švedska, Švica in Turčija.

Na dnevnem redu konference so bila sledeča vprašanja: izmenjava mnenj o inozemskih odjemalcih; imenovanje kvalificiranih trgovskih zastopnikov in agentov; pravna pomoč; medsebojno izmenjavanje gospodarskih publikacij.

Na konferenci je vladalo med posameznimi delegati popolno soglasje ter je bilo sklenjeno, da se medsebojno sodelovanje razširi tudi na izvozne institute onih držav, ki sedaj niso sodelovale na konferenci. Izbran je bil tudi neki gospodarski odbor, v katerem so predstavniki Švedske, Poljske, Jugoslavije in Avstrije.

Na predlog našega delegata g. dr. Tomičiča je konferenca razpravljala o izjednačenju uzans v mednarodnem trgovskem prometu ter je bilo Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine naloženo, da izdela do prihodnje konference, ki bo v jeseni v Varšavi, tozadevni referat in predlog.

Zvišanje obrestne mere v Avstriji in Ogrski.

Po obrestnem zvišanju Nemške državne banke od 5 na 7%, je prišlo zvišanje obrestne mere v Avstriji od 6 na 7 1/2%, dočim je bila ta obrestna mera šele pred par tedni povišana od 5 na 6%. Poldrugoodstotno zvišanje v Avstriji spravljajo v zvezo z zvišanjem v Nemčiji. Zdi se, da se je to zvišanje izvršilo z namenom, da ima Avstrija višjo obrestno mero kot jo ima Nemčija. Prišli so pa vpoštev seveda tudi še drugi vzroki. Tako na pr. je zavlačevanje mednarodne podporne akcije za Kreditni zavod vlado in parlament zelo razočaralo, v veliki meri se je vršilo odtegotovanje inozemskih kreditov itd. Tudi v Ogrski se je pričelo odtegotovanje inozemskih kreditov in je Narodna banka zvišala zato obrestno mero od 5 1/2 na 7%; 5 1/2 odstotna mera je bila v veljavi od 30. maja 1930 dalje. Uradno so zvišanje motivirali z »zadnjimi dogodki mednarodnega denarnega trgca«. V finančnih krogih so ugotavljali, da je ogrska obrestna mera običajno višja kot nemška. V »Pester Lloyd« piše bančni predsednik Weiss: »Ogrska Narodna banka je morala za Nemčijo in Avstrijo napraviti tudi primerne ukrepe.« Generalni direktor Erney je izjavil, da so bile na Ogrsko Narodno banko v zadnjem času stavljene večje zahteve kot doslej; tudi zaloga deviz je nekoliko padla.

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev za Slovenijo.

(Nadaljevanje poročila zveznega predsednika g. Josipa J. Kavčiča.)

Kaj naše slovensko gospodarstvo res najlažje prenaša tolike žrtve, da li so take metode za naše slovensko gospodarstvo zdrave, ko beži vsa ustvarjaljoča gospodarska podjetnost od leta do leta bolj iz naših občin in iz naše banovine v druge dele naše države, kjer se da lažje v teh časih težke depresije izhajati? Odgovoriti moramo, da temu ni tako! Zakaj in odkod želja v naših obmejnih občinah, da bi se priključile savski banovini? Zato in odtod, ker so tam samoupravne doklade znosljivejše.

Dobro je, če zahtevajo naše kulturne, socialne in gospodarske prilike več, kot v ostalih banovinah in občinah. Prav je, da se investira v vseh praveh, toda vprašanje je, če je baš sedaj v najhujši krizi pravi čas za tako obremenitev, namesto, da bi se vsaj skušalo najti za najnujnejše dolgoročno posojila. V dobi gospodarskega prospeha to ne boli, sedaj pa vodi v osiromašenje.

Končno naj omenim še veliko delo, ki ga je zlasti v preteklem letu vršil »Trgovski list« pod uredništvom g. dr. Ivana Plessa, kateremu ob tej priliki izrekam najiskrejšo zahvalo. Pohvalo pa moram izreči svojemu najožjemu sodelavcu, zveznemu tajniku.

Poročilo g. zveznega predsednika so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem in navdušenjem.

V imenu gremija trgovcev v Ljubljani in radi odsotnosti predsednika Društva »Trgovski dom« g. Ivana Jelačina st., je nato pozdravil zborovanje gremijalni predsednik g. Ivan Gregorc, ki je v svojem govoru omnejal, da zboruje slovensko trgovstvo danes prvič v novi zgradbi »Trgovskega doma«, ki naj postane žarišče vsemu stanovsko organizatoričnemu prizadevanju. Pozival je zborovalce k solidarnemu in vztrajnemu delu pod okriljem Zveze.

Zvezni predsednik in načelnik gremija trgovcev v Laškem gosp. Konrad Elsbacher je čestital ljubljanskim trgovstvu k dograditvi krasnega in pomembnega Trgovskega doma v imenu zastopnikov ostalega trgovstva v Dravski banovini ter gremiju trgovcev v Ljubljani k petdesetletnici obstoja, ki jo je praznoval 23. aprila t. l. Zgradba »Trgovskega doma« in praznovanje zlatega jubileja ljubljanskega trgovskega gremija je tesno zvezano z drugo velevažno trgovsko organizacijo. Je to slovensko trgovsko društvo »Merkur«, naš izkušeni oratar na organizatoričnem polju.

Z izbranim govorom je nato pozdravil zborovanje predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin, ki je orisal zgodovino zveznega delovanja in nametil, ki jih mora nasledovati. Prav podrobno je orisal nadalje težkoče, v katerih se nahaja naše gospodarstvo. Z organizacijo se je trgovstvo mnogo priborilo. Uspeh organizacije so ljubljanska borza, Trgovski dom, Trgovska akademija, ki se bo pričela v doglednem času graditi itd. Omenjal je nato važnost skupnih zbornic in pozival na solidarnost trgovstva.

Zvezni predsednik gosp. Josip J. Kavčič je po govoru zborničnega

TRGOVINSKA INFORMACIJSKA SLUŽBA IN KREDITNA ZAŠČITA.

V Milanu bo letos drugi svetovni kongres informacijskih uradov, zavodov za zaščito kredita in pisarn za izterjevanje. Da izvede postopno sklepe prvega kongresa, se bo bavil drugi kongres z vsemi aktualnimi nalogami na polju trgovinsko-informacijske službe, s problemi kreditiranja in zaštite kredita, z organiziranjem izterjevalnega postopanja, s tozadevnimi državnimi zakoni in mednarodnimi konvencijami, z ustvaritvijo likvidacijskega središnjega urada (Chambre de compensation) informacijske stroke in s sličnimi vprašanji. Člani te stalne kongresne delegacije so odlični strokovnjaki najrazličnejših dežel. Priprave za kongres so vzbudile živahno zanimanje velikanskega števila trgovskih avtoritet, informacijskih organizacij, državnih uradov, Zveze narodov in mednarodnega urada dela. Vsak interesent more dobiti

predsednika g. Ivana Jelačina, ki je bil sprejet z velikim odobravanjem, sporočil zborovalcem, da je generalni tajnik zbornice za TOI g. dr. Fran Windischer stopil v zaslužni pokoj ter da je imenovan za generalnega tajnika dosedanji zbornični tajnik, naš veleugledni gospodarski delavec g. Ivan Mohorič. G. dr. Franu Windischerju je izrekel toplo zahvalo za vsestransko požrtvovalno delo v organizaciji, generalnega tajnika gosp. Ivana Mohoriča pa naprosil, da iz svojega odličnega položaja podpre tudi naša stremiljenja.

Govoril je nato predsednik slovenskega trgovskega društva »Merkur« g. dr. Fran Windischer, ki je v lepem nagovoru orisal veliko gospodarsko delo, ki ga vršijo organizacije. Omenjal je nato najbitnejše zahteve našega gospodarstva v pogledu novega obrtnega zakona in pozival k skupnemu solidarnemu delu med organizacijami in Zbornico TOI.

Z ozirom na obsežni dnevni red se je čitanje tajniškega poročila opustilo, radi česar ga bomo v prihodnjih številkah v celoti objavili.

(Nadaljevanje sledi.)

Arhiv

vseh vrst eno- in večbarone

Jugografika

Ljubljana, Sv. Petra nasip 23

III. POROČILO HMELJARSKEGA DRUŠTVA ZA SLOVENIJO O STANJU HMELJSKIH NASADOV.

Žalec v Savinjski dolini, dne 15. junija 1931.

Dasi je bilo od našega zadnjega poročila zelo ugodno vreme, se stanje hmeljskih nasadov ni izenačilo. Rastlina se je nadalje lepo razvijala in je v posameznih legah prirastla že čez tri četrt visokosti drogov. O škodljivcih ni kaj slišati. V novjšem času so se vnovič zmanjševale zaloge letnika 1930. Skoro vse lepo zeleno blago je razprodano.

Društveni odbor.

»Borzno razsodišče v Ljubljani«. Z ozirom na sodne počitnice se v času od 15. julija do 25. avgusta pri borznem razsodišču ne bodo vršile ustne razprave, pač pa se bodo sprejemale tožbe. Tajnik: Dr. M. Dobrila s. r.

OKROŽNI URAD ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV V MAJU 1931.

Povprečno število zavarovanih delavcev je bilo v maju 1931. za — 5116 manjše nego v maju 1930. Padec članstva v aprilu je znašal — 6079. Zmanjševanje padca članov pa ne pomeni še zboljšanja oziroma omiljenja gospodarske krize, kvečjemu stabiliziranje gospodarske krize na gotovem nivoju. Do istih zaključkov pridemo tudi pri proučevanju drugih gospodarskih barometrov zlasti tržnih cen.

Zdravstvene razmere članov so bile v maju mnogo povoljnejše nego lansko leto. Padec števila bolnikov je relativno skoraj dvakrat tako velik kot padec članov in znaša — 223 bolnikov. Vслед tega se je tudi odstotek bolnikov zmanjšal za — 0,11% (od 2,41% na 2,30%). Ta odstotek pa ni normalen in je še vedno preko zdrave normale.

Povprečna dnevna zavarovana mezda, ki približno odgovarja povprečnemu dnevnomu fiktivnemu delavskemu zaslužku, se je povečala pri moških za Din + 0,34, pri ženskah je pa padla za Din — 0,54. Padec zavarovane mezde ženskih članov je deloma posledica zmanjševanja fiktivnega zaslužka ženskih delavcev, deloma pa tudi posledica kategorizacije služkinj, natakarič itd.

Padec celokupne dnevne zavarovane mezde znaša Din — 132.322,80. Bolniški prispevki OUZD so se radi tega znižali dnevno za ca. Din — 8000— ali mesečno ca Din — 200.000—.

Izredni občni zbor Narodne banke.

Dne 14. junija t. l. se je vršil izredni občni zbor Narodne banke v Beogradu. Občnemu zboru je prisostvovalo 345 delničarjev z 37.250 akcijami in 1380 glasovi. Na dnevnem redu izrednega občnega zbora je bilo: 1. predlog pogodbe med državo in Narodno banko; 2. predlog zakona o Narodni banki in 3. predlog statuta o Narodni banki.

Ker je nastopila v naši valutni politiki z zakonom o stabilizaciji dinarja nova doba, se je sklenilo, da se tudi ustroj Narodne banke prilagodi sedanjim zahtevam. Karakteristika celotne reforme je, da naj Narodna banka ne bo nikako podjetje, ki se lovi za dobičkom, ampak naj bo le institut, ki ima skrbeti za pravilno izvrševanje valutarne politike iz vidika splošne koristi. V to svrhu si je država pridržala nekatere pravice, tako n. pr. da valorizacija kovinske in devizne podloge, kolikor je vročena v bilanci po predvojni pariteti, gre popolnoma v korist države za odpis njenega dolga. Ta valorizacijski dobiček znaša 900 milj. Din.

Nadalje je v pogodbi določeno, da se guverner in dva viceguvernerja imenujeta za 6 let s kraljevim ukazom na predlog finačnega ministra. Do sedaj je bil guverner imenovan s kraljevim ukazom izmed petih kandidatov, katere je predlagal upravni svet.

Težišče vsega poslovanja Narodne banke se prenese na višji izvršilni odbor, ki ga tvorijo guverner, oba viceguvernerja in dva člana, ki jih določi upravni svet. Važna pa je pri tem določba, da člani tega ožjega izvršilnega odbora ne smejo biti materialno zainteresirani na poslovanju banke oz. z drugimi besedami, da ne smejo biti njeni dolžniki. Take določbe do sedaj ni bilo.

Zelo važne so tudi spremembe glede državnega deleža pri dobičku banke. Do sedaj se je namreč čisti dobiček po odbitku 5% za rezervni fond, 6% za taničje, upravnemu odboru 2%, nadzorstvenemu 0,5% in uradništvu 3,5% razdelil tako, da je pripadalo državi 60%, delničarjem pa 40%.

Za bodoče določa načrt zakona, da se po odbitku 5% za rezervni fond razdeli najprej 6% dividenda (100 Din na delnico); od ostanka dobi 30% država, od še morebitnega ostanka se poviša dividenda na 14% in tako gre po posebnem ključu dalje, da lahko znaša dividenda največ nekaj nad 20%, t. j. 600 Din, do čim je bila zadnja leta 400 Din.

Dalje je določeno, da bo Narodna banka kupovala in eskontirala menice kmetovalcev s 3 podpisi in z rokom od 9 mesecev, med tem ko ostane pri običajnih trgovskih menicah rok največ 3 mesecev. Ta določba za menice kmetovalcev pa velja le tedaj, če se predlože preko PAB ali pa preko Saveza zemljoradniških zadrug.

Razen teh sprememb oz. določb je še nekaj drugih, iz katerih pa, kakor že rečeno, odseva le težnja, da naj bo Narodna banka tu v javnem interesu.

Izredni občni zbor je otvoril in vodil guverner g. I. Bajloni, ki je v svojem otvoritvenem govoru najprej označil, kako je prišlo do stabilizacije dinarja ter do predlaganih reform v ustroju Narodne banke. Izjavil je, da lahko reče, da je bilo s strani države, kakor tudi s strani glavnega upravnega odbora napravljeno vse, kar je bilo mogoče, da pride do solucije, ki bi zadovoljila obče interese naše države, kakor tudi one delničarjev. Apeliral je na zbrane delničarje, naj tudi oni v prvi vrsti upoštevajo obče državne interese, naker je prišlo do diskusije.

K debati se je javil g. M. Marković, ki je stavil sledeči predlog:

»Pooblašča se glavni upravni odbor Narodne banke, da po zahtevi kraljevske vlade lahko da svoj pristanek za eventualno spremembo in modifikacijo na tem občnem zboru sprejetega zakona in statuta o Narodni banki, če se mu bo zdelo, da to lahko sprejme, upoštevajoč pri tem sklep tega občnega zbora, da ostanejo glavne ideje take, kakor so bile sprejete. Inicijativo za tak postopek more podvzeti tudi glavni upravni odbor sam.«

Za njim je govoril znani opozicionalec na občnih zborih g. A. Stamenković, kateremu je odgovoril odvetnik g. Marinković, ki je zlasti poudarjal veliko važnost možnosti eskontiranja menic kmetovalcev.

K besedi se je tudi oglasil g. dr. S. Sečerov, ki je v glavnem povedal sledeče: »V delovanju Narodne banke je nastopil velik preokret. Radi tega je naravno, da morata se predrugačiti zakon in pogodba o Narodni banki. Z ozirom na določbe novega zakona bo postala Narodna banka poludržavna ustanova. To je moderna zamisel novčanične ustanove. Ni dvoma, da obstoja na mednarodnem tržišču tendenca za čim večjo avtonomijo emisijskih zavodov napram državnim oblastem. Toda sedanja načela teže baš k obratnemu pravcu.

Ko je govorilo še nekaj delničarjev, je bila z odobravanjem sprejeta pogodba med državo in Narodno banko in statut ter zakon o Narodni banki, naker je guverner zaključil občni zbor.

Pomudbe, poupraševanja

Antonino Perrone di Antonino, Messina, Via Industriale 87, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki smreke in jelke.

Engelbert Unterweger, Thal-Assling, Tirol, želi stopiti v stik s tukajšnjimi izvozniki gozdnega medu.

Razstave in sejmi

Velesajem v Pragi. Jesenska prireditel prškega mednarodnega sejma bo od 6. do 13. septembra t. l.

Nizozemski velesajem v Utrechtu se vrši od 8. do 17. septembra 1931.

Mednarodni velesajem v Solunu se vrši od 13. do 27. septembra 1931.

NA VINARSKI IN SADJARSKI ŠOLI V MARIBORU

se prične novo šolsko leto 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolikove, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek 25 Din) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovin, vinarske in sadjarske šole v Mariboru najkasneje do 20. julija t. l. Prošnji se mora priložiti: krstni list, domovnico, npravstveno spričevalo pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, obvezno izjavo staršev ali varuha, ki reflektirajo na banovinsko štipendijo, da bo njihov sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu prejete zneske podpore iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Sprejemajo se pridni, dovolj nadarjeni, zdravi kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). Ob vstopu v zavod se mladeniči po zdravniku zavoda preiščejo. Oskrbnina znaša mesečno 150 dinarjev. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se dovolijo po možnosti popolnoma ali do polovice prosta mesta v inčanic in zavajajo nepoučene ljudi v raznateljstvo.

* * *

NEMCIJA POD JEKLENO KVOTO, FRANCIJA NAD NJO.

Razvoj Mednarodnega jeklenega kartela v prvem letošnjem četrtletju, v katerem se omejitve produkcije ni nič spremenila, nam pravi, da je bila kvota najmočnejše podkoračena od Nemčije (za več kot 540.000 ton), dočim jo je Francija prekoračila za več kot 180.000 ton. Odbor direktorjev kartela bo imel 21. t. m. v Parizu sejo, da se zedini v spornih točkah, s čimer bi mogel stopiti novi kartel v veljavo že v teku junija.

Po svetu

Nova železnica Tuzla—Brčko, ki jo namerava zgraditi Drinska banovina, bo normalnotirna in dolga 72,8 km.

Novo uzanse za trgovino z žitom za vso Jugoslavijo so bile izdane s pristojnega mesta z veljavnostjo od 1. julija dalje.

Obrestna mera za poljedelske kredite na Poljskem, ki jih daje Državna agrarna banka, je bila z veljavnostjo od 1. julija znižana na 1,5%.

Konferenca evropskih Zavodov za pospeševanje eksporta na Dunaju se je zaključila z zelo dobrim uspehom. V najvažnejšem vprašanju »objektivno presojanje inozemskih kupcev« so spravili medsebojno izmenjavo informacij in izkustev v fiksen sistem. Videti je, da bo ta konferenca stalna in da bo Dunaj centrala omenjenih zavodov.

Amerikanci letos manj potujejo kot sicer; do 30. t. m. je izdanih 156.000 potnih listov, to je za 50.000 manj kot lani ob tem času. Znak svetovne depresije.

Za soboslikarska

pleskarska in črkoslikarska dela se priporoča

Tone Malgaj

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska 6

Avstrijska Narodna banka je zvišala obrestno mero od 6 na 7½%. — Glej člančič.

Konferenca mednarodnega sladkornega sveta je sklicana za 22. in 23. t. m. v Prago, da se posvetuje o izvedbi Chadbournovega načrta.

Švedski vžigalični trust je prodal svoje interese pri telefonski družbi Ericsson družbi Internatiol Telephon and Telegraph v Newyorku. Delniški paket družbe Ericsson je naveden s 100 milijoni šv. kron, od česar je imel imenovani trust večino.

Čslov. petrolejske rafinerije so podateljale koncem junija potekajoči kontingentni dogovor do leta 1936.

Zračna črta Beograd—Sarajevo—Split—Sušak—Zagreb je bila otvorena 16. t. m. in je prvo »Farmanc«-letalo priletelo po programu na določena mesta.

Francoski industrije so odšli v Rusijo, da študirajo tam možnost trgovine med obema državama.

Prizadevanja ogrske vlade v Parizu za najem posojila so se izjalovila. Francoska financa je sploh mnenja, da se vprašanje financiranja srednjeevropskih držav ne reši od slučaja do slučaja, temveč da se more rešiti obenem in skupno za vse države.

Nizozemska trgovska banka znižuje dividendo za leto 1930. na 8% proti 10 odstotkom za leto 1929.

Mednarodna konferenca bencola v Hamburgu je sklenila poleg drugega, da bodo za motorne namene producirali producenti bencol z bistveno isto stopnjo čistosti, tako da bodo dobili evropski konsumentni povsod enakovreden bencol.

Na kongresu avtobusnih podjetij Poljske v Varšavi je bilo sklenjeno, da bodo vsa avtobusna podjetja prenehala 30. t. m. z obratovanjem, ker niso dohodki v nobenem razmerju z davčno obremenitvijo. Na progi Varšava—Lublin n. pr. je znašal brutodohodek v 14 dneh 7000 zlotov, obremenitev za ceste pa 13.000 zlotov.

Veletržni indeks v Češkoslovaški je padel od 1. maja do 1. junija od 110,3 na 108,7, pri čemer so seveda posamezne skupine neenakomerno zastopane.

Število insolvent v Češkoslovaški se v maju ni pomnožilo, kljub temu, da se je minimalna poravnalna kvota zvišala na 45 odstotkov.

Fordova tovarna v Kölnu je dograjena. Delo je trajalo samo pet mesecev. Uporabljalni bodo v njej le nemški surovi material in zaposlili bodo le nemške delavce. Od glavnice v znesku 15 milijonov mark je 40% v nemških rokah.

Trgovska pogajanja med Avstrijo in Ogrsko so perfektna, kakor poroča »N. Fr. Pr.«, in računajo s podpisom v teku prihodnjega tedna.

Položaj in težnje našega gospodarstva.

(Poročilo predsednika g. Ivana Jelačina v plenarni seji o delovanju Zbornice TOI v dobi od 30. decembra 1930. do 6. junija 1931.)

(Konec.)

Skupno število zavarovanih delavcev v Sloveniji, t. j. pri OUZD, pri Glavni bratovski skladnici v Ljubljani in pri bolniški blagajni Trg. bolniškega društva je znašalo l. 1930 121.131.

Začetkom meseca marca je sklicalo ministrstvo za šume in rudnike v Beograd konferenco o krizi šumske industrije in trgovine z lesom. To priliko je zbornica porabila, da je živo predložila konferenci težko stanje te važne panoge gospodarstva v Dravski banovini. Stavili smo niz konkretnih predlogov, v katerih smereh bi bilo treba iskati in izdejskovati pomoč. Predvsem smo ugotovili, da zakon o podpiranju domače industrije praktično ne nudi industriji v Dravski banovini nikakih koristi, da so napor in predlogi tarifnega odbora za omiljenje krize ostali neupoštevani in da je obrtna prostost ustvarila v lesni stroki nevzdržne prilike, ker se lahko vsakdo, med njimi tudi osebe brez kapitala in brez vsake strokovne izobrazbe na škodo solidne in organizirane trgovine udejstvuje v eksportu. Zbornica je opozorila končno na preobremenitev izvoza lesa z drobnimi davščinami, taksami in pristojbinami, ki konzumirajo ves zaslužek. Ministrstvo skuša sedaj ustvariti sindikalno eksportno organizacijo za celo državo, ki naj bi prevzela prodajo vsega blaga po enotnih cenah. Žal izgleda, da v letošnji sezoni najbrž še ne bo mogoče izvesti te organizacije.

Že od novega leta sem zaposlujejo zbornico v veliki meri tudi priprave za trgovinska pogajanja z inozemskimi državami. Meseca januarja so pričela dopolnilna pogajanja za carinsko-tarifni del trgovinske pogodbe s Češkoslovaško, ki so bila koncem marca uspešno zaključena. Pogodbena tarifa je bila s 1. junijem uveljavljena in bo brez dvoma prispevala k poglobitvi gospodarskih stikov obeh prijateljskih držav.

Neposredno za tem so pričela meseca aprila preliminarne pogajanja z Avstrijo, ki nam je bila spomladi odpovedala trgovinsko pogodbo iz leta 1926. Odpovedni rok poteka s koncem junija in bo do tedaj morala pasti odločitev glede nadaljne ureditve odnošajev s sosedno republiko.

Nadalje se pripravljajo trgovinska pogajanja z Nemčijo in z Italijo, torej z državami, ki igrajo v naši zunanji trgovini najvažnejšo vlogo in zavzemajo prva mesta. Pri vse hteh pogajanjih je položaj Dravske banovine kot pretežno industrijskega dela naše države posebno kompliciran in delikaten in bo zato o tem vprašanju podano na današnji plenarni seji še podrobno poročilo.

Tik pred zaključitvijo carinsko-tarifne pogodbe s Češkoslovaško je presenetila našo gospodarsko javnost nenadna vest o sklepu carinske unije med Avstrijo in Nemčijo. Izvršitev takega sporazuma bi imela seveda za naše gospodarstvo na skrajnem zapadu države najdalekosežnejše posledice, ki jih danes podrobno niti od daleč ne moremo oceniti. Vsakomur pa mora biti jasno, da bi taka unija spravila našo industrijsko in obrtno delavnost le še v mnogo težji položaj in v še težjo borbo za obstanek. Smatramo, da je treba ta naklep z vsemi sredstvi pobijati. Zato izrekamo kraljevski vladi zahvalo za odločen nastop proti tej nameri in prosimo, da v bodoče odločno vztraja v borbi za interese naše domače obrtne in industrijske delavnosti.

Končno mi kot predsedniku zbornice dolžnost ne dopušča, da bi prešel v današnji plenarni seji molče preko agitacije, ki se je po naročilu od zunaj pričela razvijati med našim obrtništvom v zadnjem času. To agitacijo vršijo ljudje, ki ne poznajo podrobneje ustrojstva zbornice, niti niso v njih praktično sodelovali, ali se zanje zanimali, pa vendar širijo morda iz osebnih nasprotstev agitacijo proti sistemu skupnih zbornic in skušajo nekatere obrtniške kroge pridobiti za posebno obrtniško zbornico. V svoji agitaciji ne vedo navesti nikjer nič stvarnega proti delovanju naše zbornice, marveč begajo obrtništvu le z pav-

šalnimi in neresničnimi navedbami. Vse to se godi v dobi, ko tarejo naše gospodarstvo težke skrbi in ko mora zbornica, kakor ste razvideli iz mojega današnjega poročila, koncentrirati do skrajnosti vse svoje moči v zaščito interesov našega gospodarskega dela. V tej dobi, ko je dolžnost vsakega slovenskega gospodarja, podpirati delovanje zbornice, skušajo kratkovidneži naše delo s tako neplodno agitacijo ovirati in njegov uspeh oslabiliti. Menja mi ni treba šele poudarjati, da obstoja absolutna povezanost interesov gospodarskih panog, da je uspeh enega tudi korist drugega in zaslužek tretjega. Kdor je razsoden in nima postranskih sebičnih namenov, ta to ve, občuti in vpoštevava. Zmotno bi bilo, če bi kdo hotel trditi, da posveča naša zbornica morda industriji preveč pažnje. Kajti, če bi tudi to odgovarjalo resnici, je le treba pomisliti, kakšen bo položaj, ki nastaja v industrijskih krajih, ko ugasnejo tovarniški dimniki. Usoda naše industrije je ekzistenčno vprašanje in obenem usoda stotin trgovcev in tisočev obrtnikov, ki najdejo baš v industrijsko razvitih krajih svojo najboljšo ekzistenco. Naša zbornica uživa radi svojega stvarnega, strokovnega dela — to mirno in brez samohvale lahko trdim — ugled v celi naši gospodarski javnosti, pri vseh oblastvih in je deležna polnega priznanja v politiki in v tisku. Herostratsko delo opravlja, kdor si upa ta naš slovenski gospodarski parlament rušiti in podirati. Zato obojamo najodločneje take poskuse zanašanja in netenja razdora v krogih našega obrtništv.

Naša zbornica preresno pojmuje svoje zakonite dolžnosti varovanja gospodarske solidarnosti, podpiranja gospodarskega napredka in zaščite gospodarskih interesov in se pregloboko zaveda vse težine današnje dobe, da bi se mogla spuščati v plitko osebno polemiko, ki dosegati za svojo tezo ni mogla ničesar pozitivnega in konkretnega navesti. Predaleč bi nas vodilo s pota in pomenilo bi nedopustno trošenje delovne energije, ako bi morali pobijati posebej vsak neodgovoren poskus ustvarjanja umetnih interesnih in stanovskih nasprotstev, ki je, kakor vidimo, glavni posel nasprotnikov našega gospodarskega solidarizma in pozitivnega dela.

Zato se zbornica v svojem delu ne more in ne bo dala motiti od malenkostnih in nestvarnih napadov z leve ali desne. Prepričani smo, da bo kraljevska vlada pri reševanju zborničnega vprašanja našla ono solucijo, ki jo diktirajo potrebe napredka celokupnega gospodarstva in državni nacionalni interesi.

Že v 24 urah barva, plesira in kemično snazi oblike, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratniki in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo
tovarna JOS. REICH.

Danes razpolaga društvo z vsemi pripomočki, ki so za objektivno informacijsko poročanje potrebni. Ima na podlagi večletnih izkustev skrbno sestavljene tiskovine, ima veliko število preizkušnih in zanesljivih dopisnikov in zaupnikov, ima obsežen material, ki se je bil nabral v društvenem arhivu od postanka sem in razpolaga s kartoteko odjemalcev, kjer je skoraj 20.000 detajlnih trgovcev iz cele države v stalni evidenci glede načina, kako odgovarjajo svojim plačilnim obveznostim. Izpolnjeni so torej vsi pogoji, da se ta panoga društvenega delovanja v polnem obsegu uveljavi in da bodo industriji in veletrgovci v naši banovini razpolagali s povsem zanesljivo in konkurenčno informacijsko ustanovo. Male hiše, ki se pri poročanju tu in tam še pojavljajo in katerih se društveno tajništvo zaveda, pa bo mogoče odpraviti ali pa vsaj omejiti

TEDEN LJUBLJANSKI BORZI

Posrebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče.

Tendence — razen Curiha in Budimpešte — padajoča.

V primeri s predzadnjim tednom (9-950 milij. Din) je skozi ves pretečeni teden vladala na ljubljanski borzi velika kupčijska razgibanost, ki je dosegla svoj vrhunec na četrtkovem borznem sestanku (zaključil s prometom 6-710 milij. dinarjev), v celem je bilo v minulem tednu zaključeno deviz za 20,492.332-75 dinarjev. Višina na poedinih borznih dnevih doseženega deviznega prometa je razvidna iz naslednjega:

8. junija Din 3,058.818-57 London-Praha
9. junija Din 1,839.617-78 London-Curiah
10. junija Din 5,281.564-20 Curiah-Berlin
11. junija Din 6,710.639-38 Curiah-London
12. junija Din 3,601.692-82 London-Curiah

ter je zaključil torkov borzni sestanek (9. t. m.) z najmanjšim dnevnim prometom in so na posameznih dnevih prevladovali zaključki v Londonu, Curihu, deloma tudi v Pragi pa Berlinu.

Od celotedskega prometa je bilo posredovanjem Narodne banke zaključeno za 18-104 milij. Din deviz in sicer največ Curiha (6-228 milij. Din) in Londona (4-700 milij. Din), dalje Newyorka (2-031 milij. Din), Prage (1-943 milij. Din) Berlina (1-570 milij. Din), Dunaja (1-310 milij. Din), poleg tega pa še nekaj zaključkov Pariza (177 tisoč dinarjev), Budimpešte (99 tisoč dinarjev) ter malenkost Amsterdama. Nasprotno je to pot bila ponudba v privatnem blagu izjemoma malenkostna ter je bilo vsega skupaj nabavljeno deviz za komaj 2-388 milij. dinarjev in sicer Londona za 911 tisoč dinarjev, Dunaja za 479 tisoč dinarjev, Trsta za 395 tisoč dinarjev, Curiha za 220 tisoč dinarjev, Berlina za 169 tisoč dinarjev, razen tega še nekaj zaključkov Budimpešte, Newyorka, Prage in Pariza.

V devizni tečajnici je omeniti predvsem stalno nazadovanje vseh na tukajšnji borzi notiranih deviz, izvzemši Curiha in Budimpešte, ker sta bila od ponedeljka do petka trgovana na isti bazi in sicer prvi ob srednjem tečaju 1096-80 in Budimpešta prav tako ob intervencijskem tečaju 9-8767. V svrhu lažje ugotovitve višine tekem pretečenega tedna doseženih razlik navajamo povprečne tečaje od 8. in 12. t. m.: Amsterdam 22-76—22-73, Berlin 13-425—13-39, Bruselj 7-8784—7-8640, Dunaj 7-9485 do 7-9409, London 275-19—274-59, Newyork 56-455 — 56-355, Pariz 221-45 — 221-12, Praga 167-60—167-38 in končno Trst dne 8. t. m. 295-99 za denar, 296-14 za blago ter dne 12. t. m. 295-59.

Notič ostalih deviz ni bilo.

Efektno tržišče.

Tendence še vedno mlačna, brez zaključkov.

Tečaji vseh na ljubljanski borzi beleženih papirjev so tudi v preteklem te-

dnu ostali nespremenjeni razen Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo, ki je vsled naraščajočega povpraševanja uvrščeval svoj tečaj od 175— (dne 8. t. m.) na 195— (dne 12. t. m.) za denar in 185— — 205— za blago (8.—10. t. m.)

Blairovo 8% posojilo je bilo v ponedeljek nudeno po 90—, odslej pa 91— in 7% skozi vse borzne dneve minulega tedna po 81—.

Lesno tržišče.

Kakor je bilo ponovno že omenjeno, so kupčije na borzi le bolj redke. Kupuje se le blago, ki se nujno potrebuje ter strogo po naročilu. Kar se tiče tramov, zahtevajo kupci blago novejšje produkcije, ker so postali trami radi zadrževanja v prodaji preležani, odnosno prečrni, vsled česar se kupci bojijo protestov od strani njihovih konsumentov. Odjem v Italiji je zelo slab. Izvoz se vrši v pretežni večini za slovensko blago preko Sušaka, posebno kar se tiče tesnega lesa.

Oglja se pri nas precej izvažava, vendar je opaziti v tem blagu nadprodukcijo. Trgovina z drvmi je postala nekoliko apatična, ker se cene ne maknejo. Bukovina, bodisi obrobljena ali pa neobrobljena, se išče v pretežni večini I. in II. kvalitete. Istotako je še vedno povpraševanje po mehkem lesu I. in II. kvalitete gorenjskega blaga. Blaga štajerske provenienice se tudi precej odaja. Glavni odjemalci so Zagreb oziroma naši južni kraji. Cene so pa zelo nizke, katerih povzročitelji so splavarji. To blago pa pride le kot blago slabše kvalitete v poštev.

Povpraševanja.

1 vagon hrastovih tavalonov, neobrobjenih, suhih, dolžina od 2 m naprej; navesti je treba dimenzije in težo m³, kakor tudi ceno franko meja via Postojna tranzit.

Vrbov les za izdelavo držal za lopate in jesenov les za izdelavo držal za krampe.

Parjena bukovina v debelini od 100 do 110 mm. Cena franko Postojna tranzit.

30.000 kg jesenovih krličkov od 15 cm srednjega premera naprej, od 1 m dolžine naprej, ali tudi od 90 cm naprej. Franko meja Postojna tranzit.

1 dopijon bordonalov, tesanih uso Trst, zdravi, ravni, izključno razbito in druge take napake, od 6 m dolžine naprej z najmanj 20 do 25% od 10 do 12 m dolžine, od 28/28 cm naprej, medija 0-900 m³ za komad. Cena franko meja via Postojna tranzit.

Tečaj 17. junija 1931.	Povpraševanje Din	Ponudbe Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22-745
Berlin 1 M	13-39	13-42
Bruselj 1 belga	—	7-8669
Budimpešta 1 pengő	—	9-874
Curiah 100 fr.	1095-30	1098-30
Dunaj 1 šiling	7-9228	7-9526
London 1 funt	274-38	275-18
Newyork 1 dolar	56-28	56-48
Pariz 100 fr.	220-26	222-26
Praga 100 kron	166-87	167-87
Trst 100 lir	295-61	295-76

Občni zbor Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani.

(Nadaljevanje.)

na kar najmanjše število, čim bo mogoče vse večje kraje in tam delujoče dopisnike in zaupnike stalno posečati, jih vzgajati in nadzorovati pri izvrševanju njihovega posla in sploh omogočiti inspekcijsko službo. Vse to bo zvišalo vrednost in točnost informacij. Vse to pa bo mogoče le, če bo pri nas dovolj zavednosti. V ilustracijo dela naj omenim le še število izdanih informacij v zadnjih treh letih. Leta 1928 smo izdali 1.754 informacij, leta 1929 že 2.860 in lani 3.336. Število se je torej v dveh letih skoraj podvojilo. Znak, da so informacije dobre in da jih tisti, ki so jih preizkusili, tudi stalno v vedno večji meri naročajo.

Po teh pojasnilih, gospoda, pa poglejmo še finančno stran zadeve. Društvo daje informacijo za Din 25— za komad. Cenejšje jih ne daje nobeno podjetje, razen če se vzame res veliko šte-

vilo. eč bi bili vsi naši člani res zavedni in bi nabavljali informacije vsi le pri društvu, bi mi v kratkem lahko izpopolnili našo informacijsko službo, istočasno pa bi lahko znižali tudi ceno informacij. Včasih nas stane informacija trikrat toliko, kot prejmemo zanjo. Po drugi strani pa bi lahko prejeli za vsako informacijo trikrat toliko, če bi se naši člani v večjem obsegu posluževali društvene informacijske službe. Pri sedanjem številu članstva bi pač bilo več kot naravno, da bosta vsaj po dva člana rabila istočasno informacije o isti firmi. V tem slučaju se delo že dobro poplača in pristojbina bi se lahko znižala. Gre torej samo za našo lastno korist, če podpiramo svojo organizacijo. Kdor nič ne žrtvuje, nima pravice, kaj zahtevati in vsega obsojanja vredno je, čakati, da bodo požrtvovalni in uvidevni tovariši zgradili nekaj, od česar bom imel

potem sam koristi. In ravno v tem vprašanju vidimo toliko nerazumevanja in sebične malenkostnosti, da se človeku včasih zdi res odveč brigati se za dobrobit in koristi takih tovarišev. Gospoda, ni vedno prijetno povedati resnico kar brez vseh olepšav. Vendar pa je v interesu vseh nas, da se to pove in odpravi. Zaposlite naš informacijski oddelek v polnem obsegu, pa boste imeli že v najkrajšem času v resnici zanesljiv in točen informacijski biro izredno poceni na razpolago.

V tesni zvezi s tem oddelkom je tudi opominjevalna služba. Malo nas je, ki se poslužujemo te službe društva. Gospoda, v tem vprašanju pa ne bom bogve kaj apeliral na vas. Kdor noče koristiti, naj se ne poslužuje. Kdor bo s svojimi terjatvami rajše počakal na poravnano, naj čaka. Mi, ki se poslužujemo društvenega urada za opominjevanje in izterjanje, znamo koristiti tega dela ceniti in poznamo učinkovitost društvenih opominov. Ti opomini niso več, kakor nekdanj, šablonski, ampak čisto moderni, individualni; so mnogo močnejši in jasno predočijo dolžniku posledice nadaljnjega zavlčevanja. In z zadoščanjem opazamo, da imajo tudi trdovratni zavlčevalci precejšen respekt pred našo črno listo.

V nadaljnjem poročilu je g. Vidmar opisal delovanje društvene pisarne z ozirom na tožbeno postopanje, ki se tudi izredno naglo razvija, ker nudi društvo svojim članom zlasti neprecenljive ugodnosti z ozirom na stroške. Če bi dovolj zaposlitev, bo društvo namestil pravnik, ki bo članom na razpolago tudi za druge pravne zadeve in navete in bodo torej koristiti še večje.

O ustanovitvi oddelka za obravnavo konkurzov in poravnav je poročevalec izjavil sledeče:

»Ta oddelek za zastopanje društvenih članov pri poravnava se na našo žalost v zadnjem času bohotno razvija. Zlasti v našem ožjem poslovnem teritoriju, v Dravski banovini se poravnave množijo naravnost katastrofalno. Vidimo že, da so na delu ljudje, ki z brezvestno agitacijo in spekulacijo napeljujejo trgovce k napovedi poravnave. Od prvega trenutka je društvo zavzelo napram temu pojavu najodločnejše stališče. Ze preje smo z vsemi sredstvi skušali prepričati merodajne faktorje, da bo uvedba zakona o prisilni poravnavi izven konkurza v takšni obliki prava gospodarska nesreča. Danes, gospoda, lahko to konstatiramo na žalost že na podlagi izkušenj. Zakon se izkorišča in sicer v taki meri, da ni mogoče preceiniti posledice tega izkoriščanja. Poslovna morala je našla v tem zakonu svoj grob. Naše društvo je v svojem delovanju storilo vse, kar je mogoče, da se zajezi ta val poravnav, zlasti, da se onemogoči brezvestno zločinsko izrabljanje tega zakona. Potrebno se mi zdi pouda-

riti, da ne mislimo nikdar odrekati podporo tistemu, ki je pal po nesreči ali vsled težkih razmer brez lastne krivde v težave. V teh težkih časih se končno to marsikomu lahko pripeti. Ne verujem in ne morem pa verjeti, da bi nekdo izgubil kar 60% svojega imetja, odnosno imetja svojih upnikov, ne da je to poprej opazil. Recimo, da lahko izgubi 20%, predno vidi, da je pasiven. To je mogoče. Toda biti za 60% pasiven in ne popreje vedeti za to, se mi pa pri poštem in vsaj malo vestnem človeku ne zdi čisto mogoče. Vsled tega moramo tudi ponovno najodločnejše zahtevati, da se ta zakon ukine. Do ukinjenja pa naj se vsaj poravnalna kvota zviša na najmanj 75%. Na našo pobudo so sprejeli tako resolucijo že na obnem zboru Ljubljanske borze za blago in vrednote, Zbornica za trgovino, obrt in industrijo in Zveza trgovskih gremijev v Ljubljani. Upajmo, da se skupnemu naporu posreči doseči vsaj korekturo, če že ne ukinjenja.

Število insolventne raste stalno in Dravska banovina stoji glede prisilnih poravnav izven konkurza med banovinami na tretjem mestu. Pred njo sta samo Savska in Dunavska banovina, ki sta ne le po teritorialnem obsegu, ampak tudi po številu prebivalstva in zlasti po občem blagostanju mnogo večji od nje.

Če se hoče resnici v oči pogledati, se lahko z ozirom na insolventno vprašanje reče, da so razmere v naši banovini za upniške kroge danes že blizu one točke, ko bomo morali resno govoriti o katastrofalnem stanju.

Glasom društvene statistike je bilo izza dne 1. maja 1930., ko sta stopila v veljavo novi konkurzni zakon in novi zakon o prisilni poravnavi izven konkurza v celi državi otvorjenih in sicer:

a) do 31. decembra 1930, torej prvih 8 mesecev 292 konkurzov in 161 prisilnih poravnav izven konkurza, izmed teh v Dravski banovini konkurzov 35, prisilnih poravnav izven konkurza 17; b) v času od 1. januarja do 31. maja letošnjega leta, torej v dobi 5 mesecev, pa 193 konkurzov in 285 prisilnih poravnav izven konkurza, med temi v Dravski banovini konkurzov 35, prisilnih poravnav izven konkurza 57.

V odstotkih izraženo je torej bilo od vseh otvorjenih postopanj v Dravski banovini prvih osem mesecev 12% konkurzov in 10,5% prisilnih poravnav izven konkurza, v 5 mesecih izza novega leta sem pa so konkurzi narasli na 18%, prisilne poravnave izven konkurza pa na 20%. Pri vsem pa niso bile štete številne insolventce, ki se odpravljajo izvensodno.

(Konec sledi.)

Nemško gospodarsko pismo.

Dr. Eberhard Rieger iz Berlina piše: V nemškem gospodarstvu se depresijski znaki zaenkrat še v neizmanjšani izmeri nadaljujejo. Izčrpanje zalog in trdnješe cene surovin pa morejo v bližnjem času povzročiti večji konsum; zlasti še, če bo politični razvoj miren. Zelo resen je položaj premogovne industrije; že desetletja ni bil tako obupen; resen je tudi položaj jeklene in železne industrije. Tudi kalijevi industriji, ki je razmeroma pozno pričela čutiti posledice svetovne agrarne krize, se ne godi dobro.

Če kljub temu nekoliko zaupneje gledamo v konjunktorni razvoj, temelji to zaupanje prvič v vedno večjem nižanju nabavnih stroškov, ki započena prilagoditev cen na reducirano nakupno moč doma in v mnogih drugih deželah in ki mora slednjic preživljajoče vplivati, drugič pa na varčevalni javni finančni politiki, ki bo nezaupanje močno omejila. »Škarje cen« so še preširoke (indeks industrijskih fabrikatov 139, davkov in davjatev 300, socialnih bremen 600, življenjskih potrebščin 141, agrarni indeks 106). Davke in druga bremena je treba znižati. Potem se bo domača kupčija polagoma sama poživila.

Brezposelnost je dosegla višek in se

odpuščanje delavcev v premogovni in kovinski industriji še nadaljuje. — Na drugem mestu poročamo, da je brezposelnost že pričela nekoliko padati. Boljše so zaposlene industrije oblek, čevljev, klobukov in perila.

Stalnejša tendenca na svetovnih surovinskih trgih ni mogla na domače cene doslej dosti vplivati. Med inozemskimi naročili opazimo zlasti naročila na stroje. Tudi industrija čevljev zaznamuje več naročil, zlasti glede ženskega luksuznega blaga. V tekstilni industriji je zmogalo prijaznejše razpoloženje. Povpraševanje si upa zopet nekoliko na dan. Bombaževa industrija upa na poživljenje. Na trgu umetne svile je prodaja narasla, cene so bile stalne. Podamo še večtržni indeks:

Leto 1913 = 100	Konec nov. 1929	Druga polovica januarja 1931	Druga polovica februarja 1931
Agrarni produkti	128.0	107.0	106.3
Stavbni material	161.3	131.7	130.2
Tekstilije	130.8	83.4	84.5
Kovine	113.4	72.7	73.8
Skupni indeks	135.3	115.6	114.2

Dobava prodaja

Dobave. Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 20. junija t. l. ponudbe glede dobave ca. 8000 kg raznega železa; do 22. junija t. l. glede dobave 250 parov cokelj za pepelarje; do 23. junija t. l. glede dobave 12.000 kg portland cementa, 5 zvitkov strešne lepenke in 1500 kg mavca; do 24. junija t. l. pa glede dobave 440 kg tesnil. (Predmetni pogoji so na vpogled pri istem oddelku). — Direkcija držav. rudnika Velenje sprejema do 22. junija t. l. ponudbe glede dobave krede, papirja, 5000 kg ovsa; do 30. junija t. l. pa glede dobave 48 komadov ključavnice (žabic). — Direkcija državnih rudarskih podjetij Sarajevo sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave cevi. — Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 30. junija t. l. ponudbe glede dobave 3000 kg dynamolija; do 6. junija t. l. pa glede dobave 500 m električnega kabla. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. julija t. l. ponudbe glede dobave nosilcev, zidnih telefonov, aparata za brušenje, železa in magnetnih induktorjev. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled). — Dne 25. junija t. l. se bo vršila pri Intendanturi III. Pomorske Obalske Komande v Kumboru (Boka Kotorska) licitacija glede dobave 5000 kg usnja. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi). — Dne 3. julija t. l. se bo vršila pri Komandi mornarice v Zemunu ofertalna licitacija glede dobave jedilnega orodja. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri omenjeni komandi).

Dobave. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 22. junija t. l. ponudbe glede dobave 10 plošč rebraste pločevine, 2 svetilnih armatur, 22 komadov čopičev, zidarskih ometačev, zidarskih ponvic, vodnih vag, barve, žagie, pil, svedrov, 2100 kg okroglega železa za betoniranje ter glede dobave raznega lekar. materiala (lizoljodova tinktura, hidrofilne obveze, obliž). — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. julija t. l. ponudbe glede dobave 1700 kilogramov bakrene gole žice; do 16. julija t. l. glede dobave gumijevih cevi, 10 sodov masti za jamske vozičke, 6 sodov cilindrskega olja ter glede dobave 500 kg matie in 200 kg podložnih plošč. — Direkcija državnega rudnika Zenica sprejema do 16. julija t. l. ponudbe glede dobave 1 risalne mize. — Dne 16. julija t. l. se bo vršila pri Direkciji drž. železnic v Zagrebu ofertalna licitacija glede dobave materiala za gornji ustroj (vijaki, groverjevi obroči, tračniki itd.). (Predmetni oglasi z podatki so v Zbornici TOI interesentom na vpogled.)

Brzojavni: Krispercoloniale Ljubljana — Telefon št. 2263

Ant. Krisper Coloniale
Lastnik: Josip Verlič

Veletrgovina kolonialne robe. Ljubljana Zaloga špirita, raznega žganja in konjaka.
Veleprazarna kave. Dunajska cesta 33 Mineralne vode.
Mini za dišave.
Točna postrežba Ustanovljeno leta 1840 Ceniki na razpolago

KASTELIC in DRUG

trgovina s papirjem na veliko

LJUBLJANA

Aleksandrova cesta št. 9

prilijže levo

Glavno zastopstvo za Slovenijo:

Združenih papirnic Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani in Sladkorske tovarne papirja in lepenke d. z o. z., Sladki vrh

Tiskarna MERKUR LJUBLJANA

Gregorčičeva ulica št. 23
TELEFON 25-52

se priporoča za naročila vseh uradnih in trgovskih tiskovin. Tiska vizitke, memorande, kurtve, časopise, knjige, brošure, cenike, statute, tabele, letake i. t. d. dobavlja točno in po zmernih cenah. Za večja naročila zahtevajte proračune!

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Vinocet

tevarna vinskega kisa, d. z o. z.
Ljubljana

nudi najfinejši in najokusnejši namizni kis iz pristnega vina. Tehnično in higijenično najmoderneje urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna:
Ljubljana, Dunajska c. 1a, II. nadstr.
Zahtevajte ponudbo!

Trgovci! Naročajte blago pri tvrdkah, katere oglašajo v »Trgovskem listu«.